

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2024

בית ספר: בית ספר לאודר לממשל דיפלומטיה אסטרטגיה M.A.

סמינר מחקר: פוליטיקה של עימות וקונפליקטים

מרצים/ות:

פרופ' סיון הירש הפלר hsivan@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' סופיה קובזנצב kobzantsev.sofia@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	3335	סוג הקורס:	סמינריון	שעות שבועיות:	4	נקודות זכות:	4
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	242333500	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

"We are here, we support this cause, there are lots of us, we know how to act"

"together, and we could cause trouble if we wanted to

(Tilly & Wood 2003: 148)

אזרחים רבים ברחבי העולם יוצאים מבתיהם (ולעיתים למרפסותיהם) על מנת להביע עמדותיהם ורצונותיהם. דרכי המחאה של האזרחים רבות ומגוונות וכוללות אמצעים יצירתיים (חלקם אף מעולם הספורט והמוסיקה) ופלטפורמות חברתיות שונות. חקר המחאה הפוליטית (חקר תנועות חברתיות או חקר פעולה קולקטיבית) הינו אחד מתחומי המחקר ה**בלטים** בדיסציפלינות רבות - החל מסוציולוגיה ומדע המדינה, דרך היסטוריה ופסיכולוגיה וכלה באנתרופולוגיה ותקשורת. סמינר המחקר לתלמידי MA יחשוף בפני הסטודנטים סוגיות תיאורטיות ואמפיריות עכשוויות בחקר הפוליטיקה של עימות וקונפליקט.

מטרות הקורס

מטרת הסמינר:

לחדד את נקודת המבט האנליטית שלנו לגבי מחאות פוליטיות עכשוויות בעולם. נתמקד בהקשר המדיני והחברתי של המחאה הפוליטית, צורתיה המבניות, דפוסי הפעולה השונים ומערכת היחסים הדואלית שבין תנועות חברתיות והמדינה. נעסוק בפרט בהשלכותיה ובהשפעותיה של פוליטיקה של עימות על תהליכי קבלת ההחלטות. אילו אתגרים מציבות התנועות בפני החברה, וכיצד משפיעה החברה על דפוסי המחאה הפוליטית? לשם כך, ננתח מקרים ואפיזודות מישראל ומהעולם. ננסה לבחון האם המסגרות המושגיות והתיאורטיות הקיימות תקפות כאשר דנים במזה"ת, ובמיוחד במקרה של ישראל? ובכלל, האם המסגרות התיאורטיות שפותחו בדמוקרטיה ליברליות מתאימות למשטרים אחרים?

מבנה ונושאי הסמינר:

מטרת הסמינר הינה לעודד חקירה אקדמית ולמיידה פעילה, באמצעות דיון קבוצתי וכתובת עבודת מחקר עצמאית. לפיכך, איני מתכוונת "לפקח" על קריאתכם, אלא לספק עבורכם הזדמנויות ללמוד ולערוך דיון ביקורתי בנושאים המרכזיים בתחום.

מבנה ציון הקורס

דרישות הסמינר:

1. הצגת נושא העבודה בכיתה (פרזנטציה); 30%
2. הגשת עבודה סמינריונית. 70% (ניתן לכתוב את העבודה בעברית או באנגלית).

הצגת נושא העבודה בכיתה:

כל אחד מהסטודנטים בסמינר נדרש לפתח **שאלת מחקר**. שאלה זו תהווה את הבסיס להצגת נושא העבודה בכיתה ולכתובת העבודה המסכמת. שאלת המחקר צריכה להיות בתיאום מראש ובאישור המרצה. אקיים פגישות אישיות על מנת לעזור לכם לפתח את שאלת המחקר ומבנה עבודתכם. מרגע שאישרתי את שאלת המחקר שלכם, תוכלו להתחיל לעבוד על הכנת הפרזנטציה להצגת הנושא שלכם בכיתה.

אורך ההצגה הינו כ-25 דקות, וכולל תיאור של הנושא המחקר, מבנה העבודה, וספרות ראשונית על מנת להניע את תהליך כתיבת העבודה. ההצגה בכיתה מהווה **הזדמנות** חשובה עבורכם לקבל משוב וביקורת, אשר יסייעו לכם בגיבוש והכנה של העבודה המסכמת.

מספר הנחיות כלליות להצגת הנושא בכיתה:

1. **ביקורת.** העלו שאלות שמתעוררות לכם בעקבות קריאת מאמרים ראשוניים בנושא (לדוג' ניתן להשוות בין טיעוני מחברים שונים, לבקר את המתודולוגיה של המחקר בתחום, או להציע הסברים חלופיים, לדעתכם, לטענות הקיימות בתחום).
2. **תיאוריה.** הסבירו על האופן בו לדעתכם נושא העבודה שלכם מתקשר לתיאוריות בספרות או לנושאים שנלמדו בסמינר. אל תעשו רק את הקישור אלא חשבו על החיבור בין הנושאים באופן ביקורתי.
3. **יישום.** נסו ליישם את הטיעון שלכם על אירוע אקטואלי באופן שיבהיר כיצד נושא עבודתכם מסייע להבנת תופעות שאנו רואים ביומיום. בחרו מקרה אקטואלי אחד ונסו להמחיש כיצד ניתן ליישם את הטיעון שלכם על אירוע שבחרתם.

העבודה המסכמת:

כל סטודנט יבצע מחקר עצמאי על נושא ומקרה בוחן לפי בחירתו ובתיאום מראש עם המרצה. העבודה המסכמת צריכה להיות איתנה מבחינה תיאורטית וחזקה מבחינה אמפירית. **העבודה המסכמת זהה לנושא שהוצג בכיתה.** הפרזנטציה בכיתה היא למעשה הצגת השלד התיאורטי של העבודה המסכמת. העבודה המסכמת צריכה להיות בהירה מבחינת הטיעון התיאורטי ונתמכת בראיות ממקרה הבוחן שתבחרו/!

ללא קשר לנושא שבחרתם, העבודה צריכה לכלול את שלושת המרכיבים הבאים:

- ספרות תיאורטית - מהי המסגרת התיאורטית של עבודתך? מהן השערות החוקרים בספרות? מהי התרומה העיקרית של עבודתך לידע המחקרי הקיים בתחום. ?
- עדייות ונתונים ממקרה הבוחן שבחרתם. נתונים אשר יסייעו לתמוך בטיעון שלך (מהם הנתונים בהם עשית שימוש בעבודתך? מהם הממצאים העיקריים של עבודתך?)
- יישום - מהן ההשלכות התיאורטיות והאמפיריות של עבודתך? כיצד מקרה הבוחן שלך סותר או מוסיף לספרות הקיימת בתחום?

אורך העבודה כ-25 עמודים (רווח כפול, גופן 12 DAVID). העבודה צריכה לכלול: דף שער, תוכן עניינים, מבוא, כותרות לפרקים (הכוללים מסגרת מושגית, מסגרת תיאורטית, ניתוח, סיכום) וביבליוגרפיה. ניתן לבחור בכל שיטה של כללי הציטוט האקדמי, אך חשוב לשמור על אחידות. במילים פשוטות, בחרו שיטה אחת בלבד! יש להגיש את העבודה כעותק קשיח ובמייל למרצה הקורס לא יאוחר מתאריך 1.9.2024. הגשת העבודה לפי הנהלים ובזמן היא אחריותו של הסטודנט בלבד!

הגשה מאוחרת חייבת באישור המרצה. לא תתקבל עבודה המוגשת באיחור וללא אישור המרצה. במסגרת הסמינר יש לכם 2 מטלות (הצגת העבודה בכיתה וכתבת עבודה מסכמת) אנא עשו כל מאמץ לעמוד בלוח הזמנים ולהגיש את המטלות בזמן שנקבע.

העבודה היא **אישית** ולא ניתן ציון על עבודות בעלות תוכן ומבנה דומים.

פרופ' סיון הירש-הפלר

משרד: בניין לאודר L.315; אימייל: hsivan@idc.ac.il; שעת קבלה: יום רביעי בשעה 19:00

יום חמישי: 14:00 (בתיאום מראש).

פרטי עוזר הוראה

עוזרת ההוראה: גב' סופי קובזנצב

אימייל: Sophie.kob@gmail.com; שעת קבלה: יום רביעי: בתיאום מראש. לימים נוספים אנא כיתבו לי ונתאם באופן פרטני.

רשימת קריאה

חומרי הקריאה:

חומרי הקריאה, המופיעים בכל אחד מנושאי הסמינר, **אינם** מהווים קריאת חובה, אלא קריאת רשות למעוניינים להרחיב את ידיעותיהם ולהעמיק בכל אחד מהנושאים הנלמדים בסמינר. חומרי הקריאה מהווים מעין בסיס ראשוני עבור כתיבת העבודות האישיות.

שימו לב: לוחות הזמנים ונושאי המפגשים עשויים להשתנות. תמיד בדקו הודעות ועדכונים באתר הקורס!

חומרי הקריאה זמינים בספרייה ובאתר הקורס.

מפגש 1 – מבוא לסמינר המחקרי – 'פוליטיקה של עימות'

במפגש זה נשוחח על הרציונל, המטרות, המבנה והדרישות של הסמינר המחקרי. בנוסף, נדון כיצד חוקרים מדיספלינות שונות חוקרים כיום 'פוליטיקה של עימות' ומחאה פוליטית; נדון בכמה מושגי יסוד ונזהה את התמות המרכזיות בתחום.

הסטודנטים נדרשים לראות את ההרצאה המוקלטת לפני המפגש וכהכנה לדיון במפגש. כל המאמרים המופיעים במפגש זה (ובמפגשים אחרים) הם מאמרי רשות (ולא קריאת חובה!), ומהווים הרחבה והעמקה בכל אחד מהנושאים (בהתאם לבחירת הנושא שלך לעבודה המסכמת).

קריאת רשות:

הרמן תמר. 1995. מלמטה למעלה: תנועות חברתיות ומחאה פוליטית בישראל. רמת אביב תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. כרך א' 151-143, כרך ב' עמ' 31-15.

Beraldo, D., & Milan, S. (2019). From data politics to the contentious politics of data. *Big Data & Society*, 6(2), 2053951719885967

Crabtree, C., Davenport, C., Chenoweth, E., Moss, D. M., Earl, J., Ritter, E. H., & Sullivan, C. 2018. Contentious politics in the trump era. *PS: Political Science & Politics*, 51(1), 17-25

Della Porta, D., & Diani, M. (Eds.). 2015. *The Oxford handbook of social movements*. Oxford University Press, pp. 1-30.

McAdam D., Tarrow S. & Tilly, C. "Contentious Politics and Social Movements," in Carles Boix and Susan Stokes, Eds., *The Oxford Handbook of Comparative Politics*, pp. 435-60.

Tarrow, S. 2011. *Power in movement: Social movements and contentious politics*

Rachman, G. 2020: A year in protests. *Financial Times* (DECEMBER 25 2020)
<https://www.ft.com/content/6e95f7d8-508b-40db-9d0d-4fb561cbfa48>

מפגש 2 – מושגים מרכזיים, מגמות ומסדי נתונים

חקר הפוליטיקה של עימות' כולל מגוון רחב של פרספקטיבות על אירועי מחאה, ארגונים, תנועות, מוסדות וכוח. חוקרים בתחום מנסים לתעד ולהסביר מתי, כיצד, ומדוע אנשים וקהילות מתאגדים לפעולה קולקטיבית על מנת להביא לשינוי בסדר היום הציבורי. במפגש זה נתמקד בשלושה נדבכים מרכזיים:

1. כיצד מגדירים 'פוליטיקה של עימות' מהי פעולה קולקטיבית? מהי מחאה פוליטית? מהי תנועה חברתית? האם יש הבדל בין המונחים הללו? מהו רפרטואר הפעולה (repertoire of action) ומהו רפרטואר השיח (repertoire of conversations)? כיצד מונחים אלו קשורים לפוליטיקה של עימות ומחאה? ומדוע הדיון המושגי כה חשוב או שמא רלוונטי רק לחוקרים במגדל השן?
2. נבחן את המגמות ההיסטוריות והעכשוויות בפוליטיקה של מחאה
3. נזהה את מקורות המידע העומדים לרשותנו, ובפרט נדון במסדי הנתונים הקיימים בתחום.

הסטודנטים נדרשים לראות את ההרצאה המוקלטת [לפני](#) המפגש וכהכנה לדיון במפגש. כל המאמרים המופיעים במפגש זה הם מאמרי רשות (ולא קריאת חובה!).

[קריאת רשות:](#)

David A. Snow, Donatella Della Porta, Bert Klandermans, Doug McAdam (eds.). 2013. *The Wiley-Blackwell Encyclopedia of Social and Political Movements*. Malden, MA: Wiley-Blackwell. "**Activism**" (pp. 9-10); "**Collective Action**" (pp. 210-214); "**Contentious Politics**" (pp. 266-269). "**Demonstrations**" (pp. 347-348); "**Repertoires of contention**" (pp. 1081-1082).

Beraldo, D., & Milan, S. 2019. From data politics to the contentious politics of data. *Big Data & Society*, 6(2), 2053951719885967

Rucht, D. 2007. "The Spread of Protest Politics," *The Oxford Handbook of Political Behavior*, pp. 708-723.

Dahlum, S., Knutsen, C. H., & Wig, T. (2019). Who revolts? Empirically revisiting the social origins of democracy. *The Journal of Politics*, 81(4), 1494-1499

<https://www.economist.com/graphic-detail/2020/03/10/political-protests-have-become-more-widespread-and-more-frequent>

<https://www.csis.org/analysis/age-mass-protests-understanding-escalating-global-trend>

https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs_public/publication/200303_MassProtests_V2.pdf?uL3KRAKjoHfmcnFENNWTXdUbf0Fk0Qke

מספר מאגרי מידע רלוונטיים (קיימים עוד רבים):

Mass Mobilization Protest Data Harvard

<https://dataverse.harvard.edu/dataset.xhtml?persistentId=doi:10.7910/DVN/HTTWYL>

Political Protest Movements Data Yale

<https://guides.library.yale.edu/c.php?g=956915&p=6961578>

ACLED (The Armed Conflict Location & Event Data Project) collects real-time data on the locations, dates, actors, fatalities, and types of all reported political violence and protest events across Africa, the Middle East, Latin America & the Caribbean, East Asia, South Asia, Southeast Asia, Central Asia & the Caucasus, Europe, and the United States of America.

<https://acleddata.com/#/dashboard>; See: https://acleddata.com/acleddatanew/wp-content/uploads/2020/09/ACLED_USDataReview_Sum2020_SeptWebPDF_HiRes.pdf; [/https://acleddata.com/special-projects/us-crisis-monitor](https://acleddata.com/special-projects/us-crisis-monitor)

IPPS (International Peace Protest Survey) – This is one of the largest protest surveys ever conducted. As millions of people took the streets on February 15, 2003, protesters were surveyed in eight countries. The survey offers a unique insight into the characteristics, attitudes, and experiences of more than 6,000 respondents. The data are available without restriction from: <http://uahost.uantwerpen.be/m2p/index.php?page=data>

ISSP (International Social Survey Programme) – The ISSP is an annual survey held in about 40 countries worldwide. It focuses strongly on civic attitudes and behavior. In particular, the 2004 wave titled 'Citizenship' included a wide variety of variables on attitudes and behavior that are of interest to scholars within the field of participation and mobilization. In 2014, another 'Citizenship' wave will be conducted. The data are available without

/restriction from <http://www.issp.org>

ESS (European Social Survey) – The ESS has included data on various forms of political participation throughout each of its six waves . As a result, it offers unique data on political participation that can be compared between countries and across time. Data is freely available through: <http://www.europeansocialsurvey.org>

Democracy Time-series Data – Pippa Norris' Democracy Time-series Data offers a comprehensive set of country level indicators that are used in various multi-level studies on political participation. The data set is available on: <http://www.hks.harvard.edu/fs/pnorris/Data/Data.htm>

CARNEGIE-A one-stop source for following crucial trends in the most significant antigovernment protests worldwide since 2017

<https://carnegieendowment.org/publications/interactive/protest-tracker>

The Crowd Counting Consortium (**CCC**) collects publicly available data on political crowds reported in the United States, including marches, protests, strikes, demonstrations, riots, and other actions. <https://sites.google.com/view/crowdcountingconsortium/home>

PEW – <https://www.pewresearch.org/topics/protests-and-uprisings>

<https://www.pewresearch.org/global/2018/10/17/international-political-engagement>

Integrated Conflict Early Warning System (**ICEWS**)- coded interactions between socio-political actors (i.e., cooperative or hostile actions between individuals, groups, sectors .(and nation states

<https://dataverse.harvard.edu/dataverse/icews>

Social Conflict Analysis Database (**SCAD**) - he Social Conflict Analysis Database (SCAD) includes protests, riots, strikes, inter-communal conflict, government violence against civilians, and other forms of social conflict not systematically tracked in other conflict datasets

<https://www.strausscenter.org/ccaps-research-areas/social-conflict/database>

Nonviolent Action in Violent Contexts (**NVAVC**) dataset The core research project is an

original, comparative investigation into the effects of nonviolent action by non-state actors
in conflict settings

<http://www.nvavcdata.org>

Global Contentious Politics Dataset (GLOCON) is multi-country protest event database for the Global South that uses local sources for automated data collection. The database features event data for India, Brazil, South Africa, Turkey, and Argentina

מפגש 3 – כיצד חוקרים 'פוליטיקה של עימות'?

כיצד לדעתכם ניתן לקדם את הידע שלנו על דינמיקה של מחאה ותנועות חברתיות? שיעור זה יוקדש לדיון בשיטות השונות לחקר פוליטיקה של עימות – החל מתצפיות וראיונות עומק, דרך סקרים וניסויים, וכלה בניתוחי תוכן במדיה המסורתית וברשתות החברתיות (טוויטר, פייסבוק וכו').

האם באמת כדאי לחקור ולנתח מחאות ותנועות דרך הפריזמה הדיגיטלית? האם המדיה הדיגיטלית מאפשרת רק זיהוי של המחאות והסוגיות הפופולריות? האינטראקציות במרחב הדיגיטלי מאפשרות קשרים רחבים, גלובליים וארעיים בין גורמים חברתיים. מהבחינה הזו, השימוש בכלים כמו טוויטר, מסייעים באיסוף מידע עשיר ואותנטי על הדינמיקה של מחאות ותנועות (ראה לדוג' #BlackLivesMatter, #MeToo, and #WaterIsLife). לדוג', על ידי שימוש בנתוני טוויטר, אנו יכולים לזהות כיצד השחקנים הקולקטיביים מדברים, ואף לנתח כיצד ערכים, אמונות ופעולות מתגבשים. יחד עם זאת, השימוש בכלים הדיגיטליים מעלה סוגיות מתודולוגיות ואתיות רבות. בשיעור זה נדון ביתרונות ובמגבלות של כלי המחקר השונים העומדים לרשותנו, תוך תקווה שתהפכו לצרכנים ביקורתיים של כלי המחקר.

הסטודנטים נדרשים לראות את ההרצאה המוקלטת [לפני](#) המפגש וכהכנה לדיון במפגש. כל המאמרים המופיעים במפגש זה הם מאמרי רשות (ולא קריאת חובה!).

[קריאת רשות:](#)

Della Porta, D. (Ed.). 2014. *Methodological practices in social movement research*. OUP
.Oxford

Chenoweth, E. 2019. "The Science of Contemporary Street Protest: New Efforts in the
.United States." *Science Advances* 5:10

Chenoweth, Erica, Cullen S. Hendrix, and Kyleanne Hunter. 2019. "Introducing the
Nonviolent Action in Violent Contexts (Nvavc) Dataset." *Journal of Peace Research* 56:2:
.295-305

Gerbaudo P & Trere' E .2015. In search of the 'we' of social media activism: Introduction to
the special issue on social media and protest identities. *Information Communication and
.Society* 18: 865–871

Lehtiniemi T & Ruckenstein M .2018. The social imaginaries of data activism. *Big Data &
Society*. <https://doi.org/10.1177/2053951718821146>

Murdie, A., & Peksen, D. 2015. Women and contentious politics: A global event-data
.approach to understanding women's protest. *Political Research Quarterly*, 68(1), 180-192

Schatz, E. Political Ethnography: What Immersion Contributes to the Study of Power. Ch. 1; P:1-21 and Ch 3: 75-94

Vasi, I. B., & Suh, C. S. 2016. Online activities, spatial proximity, and the diffusion of the Occupy Wall Street movement in the United States. *Mobilization: An International Quarterly*, 21(2), 139-154

Walgrave, S., Wouters, R., & Ketelaars, P. 2016. Response problems in the protest survey design: Evidence from fifty-one protest events in seven countries. *Mobilization: An International Quarterly*, 21(1), 83-104

Erica Chenoweth and Jeremy Pressman, "This is What We Learned by Counting the Women's Marches," *Washington Post*, February 7, 2017

מפגש 4 - המסגרת התיאורטית לפוליטיקה של עימות

מה מניע את האזרחים שחורגים משגרת יומם על מנת להיות מעורבים בפוליטיקה? מדוע אנשים מצטרפים לפעילות קולקטיבית? ומהם הגורמים המשפיעים על הקמתה, התפתחותה ופעילותה של התנועה החברתית? בשיעור זה נדון באבני הבניין התיאורטיים של חקר המחאה.

נתמקד במספר פריזמות תיאורטיות:

- **ארגון, משאבים וניסוי למחאה.** איזה תפקיד ממלאות רשתות וארגונים בתנועות חברתיות? מהם היתרונות שיש לארגונים פורמאליים בהנעה של אזרחים למחאה? מהם האמצעים והכלים העומדים לרשות האזרחים חסרי המשאבים והארגון?
- **מבנה ההזדמנויות הפוליטי וחדשנות טקטית.** אפילו הטקטיקות הטובות ביותר מאבדות את הדרמה שלהן לאחר זמן מה. חדשנות בדפוסי הפעולה היא קריטית לקיום מחאות ותנועות. היש סוגים של הזדמנויות המובילים לחדשנות של דפוסי פעולה?
- **זהות, אידיאולוגיה ורגשות.** לזהות הקולקטיבית ולרגשות יש תפקיד מכריע בהתפתחות המחאה ודפוסי הפעולה. מהם הרגשות המניעים אנשים לפעולה? והאם רגשות שונים מניעים דפוסי מחאה שונים?

הסטודנטים נדרשים לראות את ההרצאה המוקלטת [לפני](#) המפגש וכהכנה לדיון במפגש. כל המאמרים המופיעים במפגש זה הם מאמרי רשות (ולא קריאת חובה!).

קריאת רשות:

Tarrow S. 2011. *Power in Movement: Social Movements and Contentious Politics*. 3rd ed. Cambridge, UK: Cambridge University Press

Tilly C & Tarrow S. 2015. *Contentious Politics*. 2nd ed. New York: Oxford University Press

ארגון

הרמן תמר. 1995. מלמטה למעלה: תנועות חברתיות ומחאה פוליטית בישראל. רמת אביב תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. כרך א', עמ' 181-197.

Edwards Bob and McCarthy John. 2004. "Resources and Social Movement Mobilization" in Snow David, Soule Sarah and Hanspeter Kriesi (Eds.) *Blackwell Companion to Social Movements* (pp. 116-152).

Jenkins, J. Craig. 1983. "Resource Mobilization Theory and the Study of Social Movements." *Annual Review of Sociology* 9:527-553.

Klandermans, Bert. 1984. "Mobilization and Participation. Social Psychological Expansions of Resource Mobilization Theory." *American Sociological Review* 49:583-600.

McCarthy, John D., and Mayer N. Zald. 1977. "Resource Mobilization and Social Movements." *American Journal of Sociology* 82:1212-1241.

McCarthy, John. 1996. "Constraints and opportunities." In Doug McAdam, John McCarthy, and Mayer N. Zald (Eds.) *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings* (Pp. 141-51). Cambridge: Cambridge University Press.

Kavada A. 2016. Social movements and political agency in the digital age: A communication approach. *Media and Communication* 4: 8-12.

מבנה ההזדמנויות הפוליטי

הרמן תמר. 1995. תנועות חברתיות ומחאה פוליטית בישראל. רמת אביב תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. כרך א' 105-100, כרך ב' 73-78, 170-137. (על מערכתיים, ראה: כרך א' 253-265).

Alimi, Eitan Y., & Sivan Hirsch-Hoefler. 2012. "Structure of political opportunities and threats, and movement-counter-movement interaction in segmented composite regimes." *Comparative Politics* 44, (3): 331-349.

Doug McAdam, John McCarthy, and Mayer N. Zald (Eds.) 1996. *Comparative Perspectives on Social Movements*. Cambridge: Cambridge University Press, Introduction.

Hermann Tamar. 1996. Do They Have a Chance: Protes and Political Structure of Opportunities. *Israeli Studies*, Vol 1, 1, pp. 144-170.

Kitchelt, H. 1986. "Political Opportunity Structure and Political Protest: Anti-Nuclear Movements in Four Democracies", *British Journal of Political Science* 16: 57-85.

זהות ורנסות

הרמן תמר. 1995. תנועות חברתיות ומחאה פוליטית בישראל. רמת אביב תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. כרך א' עמ' 153-168, כרך ב' 43-47, 129-95.

Fowler, James H. & Cindy D. Kam. 2007. "Beyond the Self: Social Identity, Altruism and Political Participation," *Journal of Politics* 69(3): 813-27

Goodwin Jeff and Jasper James M., (eds.) *Rethinking Social Movements: Structure, Meaning and Emotion*, Ch. 1

Jasper JM. 2011. Emotions and social movements: Twenty years of theory and research. *Annual Review of Sociology* 37: 285-393

Milan S. 2015. From social movements to cloud protesting: The evolution of collective identity. *Information Communication and Society* 18: 887-900

Polletta, Francesca, and James M. Jasper. 2001. "Collective Identity and Social Movements." *Annual Review of Sociology* 27:283-305

Shuman, Eric, Smadar Cohen-Chen, Sivan Hirsch-Hoefler, & Eran Halperin. 2016. "Explaining normative versus nonnormative action: The role of implicit theories." *Political Psychology* 37, (6): 835-852

Snow David A., Donatella Della Porta, Bert Klandermans, Doug McAdam (eds.). 2013. *The Wiley-Blackwell Encyclopedia of Social and Political Movements*. Malden, MA: Wiley-Blackwell. "Social Psychology of Participation" (pp. 1220-1223

מפגש 5 – האם כל התנועות מקדמות דמוקרטיה?

הפגנה היא ביטוי חשוב של השתתפות פוליטית בדמוקרטיה, שהפכה לפחות "בלתי קונבנציונלית" בעשורים האחרונים. יחד עם זאת, חשוב לציין גם את הצדדים האפלים של ההפגנות, ובעיקר אלימות. בשיעור זה נדון במודלים העיקריים המתארים את דפוסי מעורבות והשתתפות האזרחים בחיים המדיניים, בפרט ההשלכות של השתתפות (ואי-השתתפות) פוליטית על תפקוד הדמוקרטיה. נתמקד בדפוסי המחאה הרדיקליים, בזיהוי תהליכי הקצנה הפוליטית ובאידיאולוגיות רדיקליות. הסטודנטים נדרשים לראות את ההרצאה המוקלטת [לפני](#) המפגש וכהכנה לדין במפגש. כל המאמרים המופיעים במפגש זה הם מאמרי רשות (ולא קריאת חובה!).

קריאת רשות:

ישי. י. 2003. "דמוקרטיה ייצוגית; דמוקרטיה משתפת", בתוך א. צ'רצ'מן וא. סדן, השתתפות: הדרך שלך להשפיע, ע"ע 25-39. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2003.

David A. Snow, Donatella Della Porta, Bert Klandermans, Doug McAdam (eds.). 2013. *The Wiley-Blackwell Encyclopedia of Social and Political Movements*. Malden, MA: Wiley-Blackwell. "**Extremism**" (Pp. 440-442); "**High and Low Risk/cost Activism**" (pp. 558-559); "**Radicalism**" (pp. 1050); "**Violence and social movements**" (Pp. 1379-1382

- Alimi, Eitan Y. 2016. "The relational context of radicalization: The case of Jewish settler .contention before and after the Gaza pullout." *Political Studies* 64 (4): 910-929
- Aslanidis, P. 2016. Populist social movements of the great recession. *Mobilization: An .International Quarterly*, 21(3), 301-321
- Castañeda, E., & Schneider, C. L. (Eds.). 2017. *Collective violence, contentious politics, and .social change: A Charles Tilly Reader*. Taylor & Francis. Pp. 275-305
- Conti N. and V. memdi .2015. "The Emergence of a New Party in the Italian Party System: .Rise and Fortunes of the Five Star Movement." *West European Politics* 38: 516-534
- Eiran, Ehud, and Peter Krause. 2018 "Old (Molotov) cocktails in new bottles?" Price-tag" and settler violence in Israel and the West Bank." *Terrorism and political violence* 30, (4): .637-657
- Fisher, Daren G., Laura Dugan, and Erica Chenoweth. "Does Us Presidential Rhetoric Affect .Asymmetric Political Violence?" *Critical Studies on Terrorism* 12.1 (January 2019): 132-150
- Hirsch-Hoefler, Sivan, Daphna Canetti, and Ehud Eiran. 2016. "Radicalizing religion? .Religious identity and settlers' behavior." *Studies in Conflict & Terrorism* 39, (6): 500-518
- Pedahzur, Ami & Perliger, Arie. 2009. *Jewish Terrorism in Israel*. Columbia University Press, .(ch. 4 (pp. 96-117
- Sprinzak, Ehud. 1991. Violence and Catastrophe in the theology of Rabbi Meir Kahana. The .Ideology of Mimetic Desire. *Terrorism and Political Violence* (3), 348-70
- Teorell, Jan .2006. "Political Participation and Three Theories of Democracy: A Research Inventory and Agenda", *European Journal of Political Research* 45(5): 787-810
- Tilly, Charles. *The Politics of Collective Violence*. Cambridge: Cambridge University Press, .2003, Chapter 1
- .Vittorio Bufacchi, "Two Concepts of Violence," *Political Studies Review*, 3 (2005), 193-204
- Willem de Haan, "Violence as an essentially contested concept," In Sophie Body-Gendrot and Pieter Spierenburg, eds., *Violence in Europe*, (Rotterdam: Erasmus University, 2010), .27-40

The Center for Research on Extremism, **C-REX**: <https://www.sv.uio.no/c-rex/english/topics/>

Political Violence @ A Glance: <https://politicalviolenceataglance.org/>

.**RADIKAAL** is a podcast about the radical aspects of music, politics, and sports

<https://www.buzzsprout.com/1134467>

מפגש 6 – הצלחתה וכשלונה של מחאה.

האם מחאה פוליטית יכולה להביא לשינוי בסדר היום הציבורי? האם, לדוגמה, המחאה החברתית של קיץ 2011 הצליחה? האם תנועת המתנחלים הצליחה? האם הצלחה היא עניין סובייקטיבי (תלויה בעיני המתבונן) או שניתן למדוד הצלחה (וכשלון) של מחאה פוליטית באופן אמפירי? בשיעור זה נעסוק בשאלה שמעסיקה פעילים חברתיים רבים – האם וכיצד ניתן להשפיע על סדר היום הציבורי? והאם לדפוס המחאה יש השפעה על מידת ההצלחה?

הסטודנטים נדרשים לראות את ההרצאה המוקלטת [לפני](#) המפגש וכהכנה לדין במפגש. כל המאמרים המופיעים במפגש זה הם מאמרי רשות (ולא קריאת חובה!).

* טלשיה, גייל (2015). "הישראלים החדשים" ממחאה חברתית לבחירות מפלגתיות". בתוך: שמיר, מ. (עורכת). *הבחירות בישראל: 2013*. ירושלים: הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה.

הספר ניתן להורדה בשלמותו בקישור הבא: http://www.idi.org.il/הספרים/הספרייה-לדמוקרטיה//the_elections_in_israel_2013/

Hirsch-Hoefler, S., & Mudde, C. 2020. *The Israeli Settler Movement: Assessing and Explaining Social Movement Success*. Cambridge University Press

Bond, Robert M., et al. 2012. "A 61-million-person Experiment in Social Influence and Political Mobilization." *Nature* 489: 295–8

Passy, F., & Monsch, G. A. 2014. Do social networks really matter in contentious politics?. *Social Movement Studies*, 13(1), 22-47

Gaby, S., & Caren, N. 2016. The rise of inequality: how social movements shape discursive fields. *Mobilization: An International Quarterly*, 21(4), 413-429

Ho, M. S. (2020). How protests evolve: Hong Kong's anti-extradition movement and lessons learned from the umbrella movement. *Mobilization: An International Quarterly*, 25(SI), 711-728

Micah White on The End of Protest and the failure of OWS: <https://www.youtube.com/watch?v=lhs6RyOMfUY&feature=youtu.be>

Erica Chenoweth and Jeremy Pressman, "The Women's March could change politics like the Tea Party did," *Guardian*, January 31, 2018

Erica Chenoweth, Tommy Leung, Nathan Perkins, and Jeremy Pressman, "The anti-Trump 'Lights for Liberty' events might be the most significant protests you've never heard of," *Washington Post*, July 31, 2019

מפגש 7 – יישום התיאוריות של מחאה פוליטית.

Comparing contention - האם ישראל מקרה מיוחד או בר השוואה?

ישראל מהווה מקרה מחקר עשיר בפולמוסים פוליטיים. תוצאתם של עימותים בין קבוצות אתניות רבות,

הגירה, שיטת בחירות מרובת מפלגות, הסכסוך הישראלי-פלסטיני ומקומה של הדת היהודית, היוו את הבסיס להופעתן והיווצרותן של מחאות ותנועות חברתיות רבות ומגוונות. ניתוח המחאה חושף את הדינאמיקה לא רק בין השחקנים (התנועות) לבין הרשויות (במקרה זה - ממשלת ישראל), אלא גם בין השחקנים עצמם, המצטלבים ומשפיעים זה על זה. בשיעור זה נדון במורכבות של ההשתתפות במחאה, בתיאוריה ובמעשה, וננסה להבין את המקרה הישראלי בהשוואה רחבה יותר (גלובלית).

הסטודנטים נדרשים לראות את ההרצאה המוקלטת [לפני](#) המפגש וכהכנה לדיון במפגש. כל המאמרים המופיעים במפגש זה הם מאמרי רשות (ולא קריאת חובה!).

קריאת רשות:

הרמן תמר. 1995. מלמטה למעלה: תנועות חברתיות ומחאה פוליטית בישראל. רמת אביב תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. כרך א' 151-143, כרך ב' עמ' 31-15.

ברנשטיין ד'. 1979. הפנתרים השחורים: קונפליקט ומחאה בחברה הישראלית. מגמות, כרך כ"ה, עמ' 80-65

בר-און מ'. 1985. שלום עכשיו – לדיוקנה של תנועה. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, עמ' 103-67.

שפרינצק, א' 1995. בין מחאה חוץ-פרלמנטרית לטרור: אלימות פוליטית בישראל, ירושלים, מכון ירושלים לחקר ישראל.

ישן, י. 2003. בין גיוס לפיוס, ירושלים: כרמל, עמ' 70-50, 148-102.

Feige, Michael. 2002. *One Space, Two Places: Gush Emunim, Peace Now and the Construction of Israeli Space*. Jerusalem: The Hebrew University Magnes Press

Hermann, T. 2009. *The Israeli Peace Movement: A Shattered Dream*. Cambridge University Press.

Newman, D. 2005. From Hitnachelut to Hitnatkut: The Impact of Gush Emunim and the Settlement Movement on Israeli Politics and Society. *Israel Studies* 10, 192–223.

מפגש 8 – מפגשים אישיים על פיתוח עבודת המחקר

מפגש 9 – מפגשים אישיים על פיתוח עבודת המחקר

מפגש 10 – הצגת נושא המחקר בכיתה ודיון קבוצתי

מפגש מסכם ודיון במגמות המתפתחות בחקר פוליטיקה של מחאה.